

Építesse a város családi házakat a tisztviselőknek és munkásoknak.

— Somlyódy István indítványa. —

(Saját tudósítónktól.) Somlyódy István táblabíró pénteken a következő indítványt adta be a szeptemberi közgyűléshez:

Tisztelt Közgyűlés! A hosszú háboru rettenetes áldozatot kívánt a haza minden fiától! Áldozatot a fronton küzdőtől; áldozatot a front mögött, — idehaza — küzdőtől! Ezt az áldozatot, ezt a szenvedést, ezt a nélkülözést lehetőség szerint jóvá kell tenni. A jóvátételt előző népjóléti intézmények egész sorai, amelyekből ezuttal csak a munkáslakás és a tisztviselői családi háza építésének ügyével óhajtok foglalkozni.

Ezzel az üggyel már most kell foglalkozni, hogy a harcterről hazaérkezők lássák, hogy amíg ők a csatamezőn küzdöttek, addig az itthonmaradottak róluk is, családijukról is gondoskodtak, másrészt pedig még azért is, hogy a háboru befejezése után hazatérő sok százezer embernek rögtön legyen kereset-forrása, legyen a mindenféle foglalkozásnak munkája és legyen a családjának egy kicsi hajléka, amelyet magáénak mondhat és ahol kipihenheti fáradalmait szerettei körében. Hiszen a példaszó is azt mondja: „kétszer segít az, aki rögtön segít!” Tehát már most kell gondoskodni arról, hogy a háboru-sújtotta köztisztviselő, munkás és rokkant katona családja részére építesse Szeged város munkás és tisztviselő lakásokat és családi házat és pedig a lakásépítési állandó bizottsággal együtt és azt az illető vagyoni erejének megfelelő előállítási összegben, tőke-kamat törlesztéssel bocsássa az érte jelentkező család tulajdonába.

Tekintve a magyar embernek földhöz, a rőghöz való szeretetét és ragaszkodását, nincs semmi ami kedvesebb lenne, ami nagyobb és őszintébb hálát tudna kiváltani a magyar tisztviselő, munkás és rokkant katona szívéből, mint a családi ház, mint a kis darab föld, amelyet a maga jogos tulajdonának vallhat, ahol gyermekeit békésen felnevelheti. Az építésnél természetesen kell, hogy a főcél az olcsóság legyen. Kell, hogy minden jelentkező — figyelemmel foglalkozására, társadalmi állására, gyermekei számára, — olyan árban kaphasson lakást, vagy családi házat, amely az ő vagyoni erejét meg nem haladja, mert ellenesetben az egész mozgalom céltalan.

Ennek a célnak szem előtt tartásával — leghelyesebb ha Szeged város oly területet, oly telket jelöl ki az építésre, amely már saját tulajdona, s már rendezett utcában fekszik, továbbá a szükséges építési anyagot nagy tömegben árlejtés útján, lehető olcsó áron szerzi be és az építést a mérnöki hivatal vezetése és felügyelete alatt házilag végezteti. Ilyen eljárás mellett kerülne a családi háza építése a legkevesebbe, s a legolcsóbb árban jutna a jelentkező és reá szoruló család tulajdonába.

A köztisztviselői családi házak helyéül igen alkalmas a rendezett utcák mellett fekvő, ma semmi célt nem szolgáló, parlagon heverő „Lechner-tér”, amely minden egyéb, csak az nem a minék szánták, tudniillik: sétány; továbbá a célra alkalmasok a város belterületéhez közel fekvő a már a város tulajdonát képező egyéb üres telkek. A telkek kiválasztásánál egyébként figyelemmel kell lenni arra, hogy csak olyan utcákon legyenek, amelyek már burkolattal, csatornával, víz-, gáz- és villanyvezetékekkel el vannak látva, mert ezek bekapcsolása nem sokba kerül, ellenben ezeknek az építés alkalmával való létesítése tetemesen emelné az építési költségeket, már pedig ezek nélkül ma tisztviselő részére modern ház nem építhető.

A munkás és rokkant-katona családok részére építendő családi házak pedig minden városrészben, — a belváros kivételével, a város az árvaszék, vagy a középítési alap tulajdonát képező üres, parlagon heverő telkeken lennének építendőek. Minden városrészben van annyi üres telek, hogy azokból lehet válogatni.

Szerencsétlen gondolat lenne a családi házakat egy területen, valahol a város belterületének határán kívül építeni fel, mert éppen semmi szükség nincs arra, hogy Szeged város ugys nagyra szabott belterületét, amíg ez teljesen beépítve nincs, újabb területek hozzásátolásával nagyobbítsuk. A családi ház vételára — levonva a hozzájárulási összeget — az ingatlanon a város javára telekkönyvileg biztosítva lenne, a jelentkező és birtokba vevő család pedig tőkekamat törlesztéssel fizetné le. Mindezek alapján indítványozom, mondja ki a közgyűlés, hogy a szegedi köztisztviselő, munkás és rokkant katona családok részére megfelelő lakásokat, családi házakat építtet a

Lakásépítési Állandó Bizottsággal egyetértve. A szükséges építési anyagokat nagyban árlejtés útján szerzi be, az építést a városi mérnöki hivatal vezetése, tervéi és felügyelete mellett házilag végezteti, a köztisztviselők részére a belterületen levő, város tulajdonát képező üres telkeken, így a „Lechner-tér” felosztásából származó telkeken; a munkás és rokkant katona családok részére pedig külön-külön, minden városrészben, a város tulajdonát képező üres telkeken építteti a családi házakat és végül a jelentkező család, a vételárát tőke-kamat törlesztéssel köteles fizetni, s e célból sürgősen érintkezésbe lép a Lakásépítési Állandó Bizottsággal.

Uj javaslat készül a népjóléti miniszterium felállításáról.

(Budapesti tudósítónktól.) A csütörtöki minisztertanácson, amely a kormány tagjainak egész délutánját lefoglalta, tulnyomó részben az új miniszteriumok szervezésével összefüggő kérdéseket tárgyalták. A beható megbeszélések során kiderült, hogy a népjóléti miniszterium, amelynek szervezetére, hatáskörére és működésére nézve gróf Batthyány Tivadar még a minisztertanács előtt behatóan tárgyalt Wekerlével, nem kezdi meg szervezetének kiépítését, még kevésbé a működését, amíg az új miniszteriumok felállításáról rendelkező 1917 évi 11. k. törvénycikket megfelelő irányban nem módosítják.

A népjóléti tárca évi budgetjét a mostani törvény ugyanis tudvalevőleg százezer koronában állapította meg. A minisztertanács egyöntetűen arra a véleményre jutott, hogy ezen a pénzügyi bázison a népjóléti miniszterium soha meg nem kezdhetné működését abban a szellemben, amely fontos ügykörének megfelel.

A minisztertanácson megállapodás jött létre abban az irányban, hogy a népjóléti miniszteriumnak megfelelő szervezeti apparátusa legyen. Ennek költségei nem illeszthetők be az 1917. évi 11. törvénycikk első szakaszába. Ezért törvényjavaslat készült az 1917. évi 11. törvénycikk oly értelmű módosításáról, hogy a szociális miniszteriumot, amelynek ügyköre és adminisztratív hálózata előreláthatólag a legnagyobb lesz valamennyi miniszteri reszort között, megfelelő szervezeti bázison lehessen felépíteni. A törvényjavaslatot gróf Batthyány Tivadar dolgozza ki.

A miniszteri tanácskozás éppen ezért nem is tárgyalta le a népjóléti miniszterium hatáskörét, bár azokon a megbeszéléseken, amiket Batthyány Wekerle kormányelnökkel folytatott, csaknem teljes egészében tisztázódott ez a kérdés is. Körülbelül elhatárolt dolog, hogy a népjóléti tárca fel fogja ölelni az egész közegészségügyet, a házigondozás nagy komplexumát, a rokkantkérdés szerves intézését, az anya-, gyermek- és csecsemővédelem ellátását, az össze munkáügyi, a szegényügy állami kezelését, az állami és magántisztviselők jogviszonyának végleges tisztázását, a szakszervezetek szociális védelmét és ellenőrzését, a sztrájkügyeket, a lakáskérdés gyökeres rendezését, az állami munkaközvetítésnek olyan mértékű kiépítését, amelyet a mai rendkívüli helyzet követel s mindazokat a népjóléti kérdéseket, amelyeket a világháboru felszínre vetett.

Előreláthatólag a parlament első munkaszakasza alatt, a választójogi javaslattal egyidejűleg a népjóléti miniszterium új szervezete is tárgyalás alá kerül.

Szombaton és vasárnap,
szeptember 1-én és 2-án

a téli szezon megnyitó
előadása.

Madame Zonzon.

Dráma 4 részben.

Irta: Bernstein Henry.

A budapesti Mozgókép-Otthon
szezonnnyitó attrakciója.

Előadások délután 5, 7 és 9 órakor,
vasárnap d. u. 3 órától. Jegyek délutáni
3 órától, vasárnap délután 2-től kezdve
előreválthatók.

Helyárak: Zsölve 1-20, I. hely 1.—,
II, hely —80, III. —50 fillér